

Za sve dodatne informacije u vezi sprovođenja
Lokalnog plana upravljanja otpadom u opštini Beočin možete kontaktirati:
članove Međuopštinske radne grupe za zaštitu životne sredine i održivi razvoj Južnobačkog okruga:

ROSA STIKOVIĆ

samostalna stručna saradnica za zaštitu životne sredine Opštinske uprave Beočin
Telefon: 021)870-260; 064) 33 23 192
E-mail: rosa.stikovic@beocin.rs

VITOMIR STOJILKOVIĆ

šef marketinga JKP "Beočin"
Telefon: 021) 871-246; 064) 80 17 901
E-mail: vitomir.stojilkovic@jkbbeocin.co.rs

web sajt opštine Beočin: www.beocin.rs

Brošura "Šta je Lokalni plan upravljanja otpadom opštine Beočin?" štampana je zahvaljujući podršci Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit GmbH (GIZ), u sklopu projekta "Jačanje lokalne samouprave". Brošura je sačinjena na osnovu Lokalnog plana upravljanja otpadom opštine Beočin od strane Udruženja "Inženjeri zaštite životne sredine" u saradnji sa predstavnicima Međuopštinske radne grupe za zaštitu životne sredine i održivi razvoj Južnobačkog upravnog okruga.

Misli globalno, deluj lokalno!

Šta je Lokalni plan upravljanja otpadom opštine Beočin?

LOKALNI PLAN
UPRAVLJANJA
otpadom

Misli globalno, deluj lokalno!

giz

Poštovani,

Veliko nam je zadovoljstvo što se pred vama nalazi brošura "Šta je Lokalni plan upravljanja otpadom opštine Beočin?" koja u kratkim crtama objašnjava dokument koji je izrađen u okviru projekta "Jačanje lokalne samouprave" Nemačke organizacije za međunarodnu saradnju – Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit GmbH (GIZ), preduzeća Vlade Savezne Republike Nemačke koje po njenom nalogu sprovodi projekte u raznim sektorima od opšteg društvenog značaja, u cilju ostvarivanja održivog razvoja.

Dokument je nastao zajedničkim radom i saradnjom između Fakulteta tehničkih nauka Univerziteta u Novom Sadu, Međupštinske radne grupe za zaštitu životne sredine i održivi razvoj, Južnobačkog upravnog okruga, jedanaest opština Južnobačkog okruga, eksperata GIZ i Udruženja "Inženjeri zaštite životne sredine".

Cilj ove brošure je da svim zainteresovanima približi strateški dokument "Lokalni plan upravljanja otpadom opštine Beočin" i na sažet način ih upozna sa osnovama ovog plana. Svi oni koji žele da se u potpunosti upoznaju sa "Lokalnim planom upravljanja otpadom opštine Beočin" ili više saznaju o pojedinim temama, koje u ovoj brošuri nisu mogle da budu detaljno opisane, dobrodošli su da kontaktiraju predstavnike i predstavnice Međupštinske radne grupe za zaštitu životne sredine i održivi razvoj u svojoj opštini.

Međupštinska radna grupa za zaštitu životne sredine i održivi razvoj Južnobačkog okruga oformljena je 2008. godine sa ciljem da se kroz međupštinske projekte pomogne razmeni informacija među opštinama Južnobačkog okruga, pomogne razvoj ljudskih kapaciteta opština u oblasti zaštite životne sredine i održivog razvoja, kao i da se konkretnim projektima doprinese razvoju svake opštine, ali i njihove međusobne saradnje.

U želji da opština Beočin, Južnobački okrug, AP Vojvodina i Republika Srbija budu zdrava i bezbedna životna sredina za sve njene građane i građanke, pozivamo vas da zajedničkim snagama doprinesemo sprovođenju Lokalnog plana upravljanja otpadom opštine Beočin.

Misli globalno, deluj lokalno!

S poštovanjem,

Međupštinska radna grupa za zaštitu životne sredine
i održivi razvoj Južnobačkog okruga

trebno je izvršiti sanaciju svih divljih deponija. Potrebno je pronaći odgovarajući model za sanaciju malih divljih deponija kojih u opštini Beočin ima 19.

9. Upravljanje baštenskim otpadom

S obzirom na lokalne karakteristike opštine Beočin u okviru plana predložena je izgradnja kompostilišta u kojem bi se vršio tretman tzv. baštenskog otpada. U sastavu otpada produkovanog na teritoriji opštine nalazi se značajna količina baštenskog otpada koji se može iskoristiti za proizvodnju komposta, ali čiji će prvenstveni benefit biti smanjenje količine koja će se transportovati do deponije i smanjenje sadržaja organske materije u sastavu otpada koji se deponuje. Iz tog razloga potrebno je izraditi studiju izvodljivosti izgradnje kompostilišta na teritoriji opštine Beočin koja bi dala odgovore o srsishodnosti izgradnje kompostilišta i procenu troškova rada.

Umesto zaključka

Dosadašnji način prikupljanja i odlaganja komunalnog otpada na nivou opštine Beočin moraće da se unapredi u cilju bolje zaštite zdravlja ljudi i životne sredine.

Novi sistem upravljanja otpadom na teritoriji Republike Srbije podrazumeva regionalni pristup i udruživanje više opština u region za upravljanje otpadom. On će se zasnivati na zajedničkom upravljanju regionalnom deponijom otpada, na koju će se odlagati sav komunalni otpad, koji predhodno ne bude selektovan, recikliran ili na neki drugi način ponovo vraćen u funkciju.

Da bi novi sistem prikupljanja i odlaganja komunalnog otpada uspešno funkcionisao, potrebno je da se svi akteri u društvu uključe u njegovo sprovođenje, jer zdrava i bezbedna životna sredina je zajednički interes svih.

Novi sistem prikupljanja i odlaganja otpada će morati da pored troškova prikupljanja uzme u obzir i troškove odlaganja otpada na regionalnu deponiju. Za svaku odloženu tonu komunalnog otpada, opština tj. njeni stanovnici, će morati da plate preduzeću koje bude upravljalo regionalnom deponijom. Divlje i nesantitarne deponije neće više moći da postoje na teritoriji nijedne opštine, a oni koji ne budu odlagali otpad na način predviđen Lokalnim planom upravljanjem otpadom, moraće da plate visoke kazne i da preuzmu odgovornost za ugrožavanje zdravlja sugrađana i svoje životne sredine.

Kako bi se troškovi deponovanja na regionalnu deponiju smanjili, svaka opština ima mogućnost da razvije različite sisteme za selekciju otpada i motiviše razvoj preduzetništva u oblasti reciklaže i ponovne upotrebe onog dela komunalnog otpada koji je za to pogodan. Tu na na prvom mestu mislimo na materijale koji se mogu reciklirati (aluminijum, plastika, papir, metali...).

Kako bi troškovi prikupljanja i odlaganja otpada bili što manji moramo pravilno upravljati komunalnim otpadom i pomoći da se Lokalni plan upravljanja otpadom sprovede.

Lokalni plan upravljanja otpadom je put da mi i naši potomci živimo u zdravoj i bezbednoj životnoj sredini. Odgovornost za naše zdravlje i životnu sredinu je u rukama svakog pojedinca.

Misli globalno, deluj lokalno!

Potrebne promena u sistemu upravljanja otpadom

1. Propisi u oblasti upravljanja otpadom

U cilju realizacije planom predviđenih aktivnosti potrebno je izvršiti izmene i dopune postojeće odluke o održavanju čistoće u opštini Beočin. Cilj izmena je uvođenje novih aktivnosti i definisanje načina kojima će se one realizovati, u skladu sa postojećom zakonskom regulativom.

2. Lokalne institucije za upravljanje otpadom

Nadzor nad izvršenjem propisanih mera za upravljanje komunalnim otpadom u opštini Beočin vrši Služba za inspeksijske poslove i urbanizam. Služba ne raspolaže dovoljnim kadrovskim kapacitetom za praćenje realizacije aktivnosti predviđenih planom upravljanja otpadom. S tim u vezi potrebno je imenovati odgovorna lice za realizaciju planom predviđenih aktivnosti u okviru opštinske uprave i JKP-a.

3. Povećanje stepena pokrivenosti uslugama sakupljanja otpada

Planom je predviđeno povećanje teritorije, odnosno broja stanovnika kojima će se pružati usluge sakupljanja otpada. U opštini Beočin pokrivenost stanovnika sistemom prikupljanja otpada je veoma visoka, ali se u narednom periodu planira povećanje pokrivenosti do nivoa od 100%, obuhvatanjem vikend naselja na teritoriji opštine, ali i pružanje usluga sakupljanja otpada naselju Neštin, koje se nalazi na teritoriji opštine Bačka Palanka.

4. Primarna selekcija otpada

Potrebno je organizovati primarnu selekciju za pojedine vrste otpada, kao što su PET ambalaža, papir i karton i metal. Kao potreban preduslov za odvojeno sakupljanje selektovanog otpada potrebno je obezbediti odgovarajuće posude i prostor za privremeno skladištenje sakupljenog materijala.

5. Upravljanje posebnim tokovima otpada

Potrebno je organizovanje sistema upravljanja posebnim tokovima otpada kao što su iskorišćene automobilske gume, otpadno ulje, baterije i akumulatori, elektronski otpad i drugo.

6. Upravljanje medicinskim otpadom

Potrebno je uspostaviti sistem upravljanja medicinskim otpadom u skladu sa Nacionalnim vodičem upravljanja medicinskim otpadom. Osnovni cilj upravljanja je odvojeno odlaganje opasnog od neopasnog otpada, što se može postići edukacijom radnika i obezbeđivanjem adekvatnih uslova za takvo razdvajanje otpada.

7. Upravljanje otpadom životinjskog porekla

Potrebno je obezbediti bezbedno upravljanje otpadom životinjskog porekla sa ciljem minimizacije negativnih uticaja na zdravlje ljudi i životnu sredinu. Ostvarivanje takvog cilja moguće je izgradnjom hladnjače na lokalnu u kojoj bi se čuvao takav otpad do trenutka transporta do kafilerija koje bi bile izgrađene na nivou regiona.

8. Sanacija postojećih deponija

U cilju minimiziranja negativnih uticaja neadekvatno deponovnog otpada u proteklom periodu, po-

Lokalni plan upravljanja otpadom

Lokalni plan upravljanja otpadom (LPUO) usvojen je na sednici Skupštine opštine Beočin 29.06.2011. godine, objavljen u Službenom listu opštine Beočin broj 5/2011 i time postao obavezujući dokument koji mora da se sprovodi u skladu sa Akcionim planom koji je njegov sastavni deo.

Lokalni plan upravljanja otpadom opštine Beočin predstavlja dokument kojim se organizuje proces upravljanja otpadom na nivou opštine Beočin. Zakonom o upravljanju otpadom („Službeni glasnik RS”, broj 36/09 i 88/10) definisana je obaveza izrade Lokalnog plana upravljanja otpadom za svaku opštinu, koji treba da se usaglasi sa Regionalnim planom upravljanja otpadom za region kome ta opština pripada.

Svrha Lokalnog plana upravljanja otpadom je dugoročno uspostavljanje održivog sistema za upravljanje otpadom, pre svega na nivou opština, ali i regiona, na način koji ima minimalan štetni uticaj na životnu sredinu i zdravlje sadašnjih i budućih generacija, uz racionalno korišćenje resursa i poštovanje savremenih principa upravljanja otpadom, a uz koordinisano učešće svih subjekata upravljanja otpadom – lokalne vlasti, domaćinstava, privatnog sektora, organizacija civilnog društva, svakog pojedinca, republičke i pokrajinske vlasti.

Lokalni plan upravljanja otpadom omogućava da se:

- stekne potpuni uvid u sadašnju situaciju u upravljanju otpadom u opštini,
- definišu ciljevi u upravljanju otpadom na nivou opštine u skladu sa domaćim zakonodavstvom,
- definiše optimalni sistem za upravljanje otpadom,
- definiše metod i optimalni rokovi za implementaciju plana,
- definišu ukupna finansijska ulaganja kao i finansijska ulaganja za prioritete delove plana koje je neophodno odmah implementirati.

Kao jedan od važnijih ciljeva Lokalnog plana upravljanja otpadom je i obezbeđivanje odgovora na mnoga otvorena pitanja koja determinišu uspostavljanje potpuno novog sistema upravljanja otpadom, koji se zasniva na smernicama Strategije upravljanja otpadom Republike Srbije, Zakona o upravljanju otpadom, evropskim standardima i drugim zakonskim merama koje uređuju ovu oblast.

Upravljanje otpadom na teritoriji opštine Beočin

U Opštini Beočin nosilac sistema upravljanja otpadom predstavlja Javno komunalno preduzeće „Beočin“, koje je 1991. godine osnovano od strane Skupštine Opštine Beočin, sa ciljem da vrši poslove odstranjivanja otpadaka i smeća; sakupljanje, prečišćavanje i distribuciju vode; uređivanja i održavanje parkova i zelenih rekreacionih površina.

JKP „Beočin“ otpad sakuplja svaki dan po unapred predviđenom planu i programu, koji podrazumeva odnošenje otpada jednom nedeljno iz svakog naselja u opštini Beočin i nekoliko puta nedeljno iz urbanog dela. Prosečna količina komunalnog otpada koja se sakupi prema podacima JKP-a u rastresitom stanju iznosi 60 m³ dnevno. Pored komunalnog otpada, dnevno se sakupi i oko 1m³ građevinskog otpada.

Morfološki gledano, prema postojećim podacima, komunalni otpad najvećim delom čini organski otpad 40%, potom 20% otpada čine papir i plastika, a 10% čini otpad sa javnih površina. Udeo ostalih frakcija je manji od 5% (guma, staklo, metal itd). Potrebno je napomenuti da su pomenuti podaci o količinama i sastavu otpada, rezultat procene JKP, a ne merenja i analize otpada, što ostavlja prostor za odstupanje od realne slike sastava otpada.

JKP „Beočin“ vrši sakupljanje otpada iz 8 naselja u opštini Beočin, što čini 5554 domaćinstava ukupno. Broj domaćinstava po naseljima iznosi Rakovac 683, Beočin 2774, Čerević 1019, Banoštor 311, Susek 370, Lug 220, Sviloš 123 i Grabovo 54 domaćinstva. U urbanim delovima nalazi se 50,15% od ukupnog broja korisnika usluga komunalnog preduzeća, dok se u ruralnim delovima se nalazi 49,85%.

Na teritoriji opštine Beočin trenutno ne postoje organizovane aktivnosti primarne separacije pojedinih vrsta otpada, već se sav otpad bez separacije sakuplja i transportuje na deponiju.

Opština Beočin je opština sa malim brojem stanovnika u kojoj se produkuje relativno mala količina otpada usled čega se u prethodnom periodu nisu razmatrale mogućnosti bilo kakvog tretiranja otpada. U seoskim sredinama postoji tretman organskog dela otpada u obliku kompostiranja na nivou pojedinih domaćinstava.

Sav otpad, osim opasnog i industrijskog otpada, koji se sakupi na teritoriji opštine Beočin transportuje se i odlaže na glavnu deponiju. Beočinska glavna deponija je locirana na severnim obroncima Fruške Gore, na udaljenosti od 730 m jugozapadno od poslednjih kuća u naselju. Deponija zauzima površinu od 2,02ha, a prosečna procenjena dubina otpada iznosi 1,5 m. Na osnovu ovih podataka dobijamo da se na ovom lokalitetu nalazi oko 30.300 m³ otpada.

Deponija je smeštena u udolini između dva brda što joj daje zaštitu od uticaja vazdušnog strujanja, a lokacija se nalazi na uzvišenom položaju u odnosu na naselje Beočin. Deponija je nepravilnog oblika, delimično je ograđena, a na ulazu je smeštena portirska služba koja kontroliše dovoz smeća na deponiju. Postavljanjem zaštitne ograde oko deponije, smanjen je i broj prisutnih životinja na lokaciji deponije koje raznose otpad po okolnom zemljištu i time ugožavaju zdravlje ljudi i životnu sredinu. Deponija ne poseduje nikakve mere zaštite i sprečavanja zagađenja životne sredine kako u domenu

procednih voda, tako i u domenu deponijskog gasa. Otpad se ne pokriva inertnim materijalom, već se samo gura u udolinu, što omogućava pticama da raznose otpad po okolini. Jedini oblik uređenja deponije predstavlja razastiranje otpada kako bi se lokacija bolje i duže mogla koristiti.

Za glavnu deponiju u opštini Beočin urađen je Glavni projekat sanacije, proširenja, zatvaranja i rekultivacije stare gradske deponije Beočina lokacija „Tancoš“. Mere predviđene ovim Projektom omogućiće značajno smanjenje zagađenja životne sredine.

Pored glavne deponije na teritoriji opštine nalazi se 19 divljih deponija koje su locirane duž cele opštine. Veliki broj divljih deponija posledica je manjeg stepena pokrivenosti uslugama sakupljanja otpada u prethodnom periodu, ali u većoj meri ljudskog nemara i slabog rada inspekcijских službi. Uklanjanje divljih deponija ne vrši se usled nedostatka finansijskih sredstava i činjenice da će se na istim mestima nastaviti sa odlaganjem otpada u narednom periodu. Iako je najveći deo teritorije opštine pokriven uslugama sakupljanja, pojedinci često koriste divlje deponije za odlaganje kabastog, građevinskog i drugih vrsta otpada.

Regionalni pristup rešavanju problema upravljanja otpadom

Kao i kod svih opština sa manjim brojem stanovnika, jedini racionalni i realni oblik organizacije upravljanja otpadom u opštini Beočin zasniva se na formiranju regiona upravljanja otpadom za više opština, odnosno do obezbeđivanja optimalnog broja korisnika usluga, što prema Strategiji upravljanja otpadom Republike Srbije iznosi minimalno 200.000 stanovnika. Izgradnja sanitarne deponije, a posebno nekih naprednijih oblika tretiranja otpada, predstavlja preveliku investiciju za pojedinačnu opštinu, pa se kao jedino rešenje za adekvatno upravljanje otpadom nameće formiranje regiona.

Opština Beočin je shodno zakonskim određenjima potpisala Sporazum o saradnji Grada Novog Sada i opština Bačka Palanka, Bački Petrovac, Beočin, Žabalj, Srbobran, Temerin i Vrbas o formiranju regiona za upravljanje komunalnim otpadom.

Analiza mogućih opcija u Lokalnom planu upravljanja otpadom ne analizira potrebna ulaganja u objekte i postrojenja (izgradnja deponije, postrojenja za anaerobnu digestiju i slično), već isključivo analizira troškove koje će opština Beočin, imati da bi se priključila regionalnom sistemu prikupljanja i odlaganja otpada. To podrazumeva troškove koji bi bili neophodni da se sakupljanje otpada prilagodi sistemu (npr. dve kante za odlaganje otpada u domaćinstvu, umesto sadašnje jedne), nabavku nedostajuće mehanizacije i povećanje obima posla.

Kako je opština Beočin opredeljena da se priključi regionu upravljanja otpadom koji gravitira Novom Sadu, u ovom trenutku nije poznato na koji način će se vršiti upravljanje otpadom s obzirom da još uvek ne postoji Regionalni plan. Iz tog razloga nije moguće sa sigurnošću predvideti koje će biti obaveze opštine Beočin u budućem regionu i na koji način je neophodno da se organizuje sakupljanje i transport otpada na nivou opštine.

